

Demokratizace vztahů

Atraktivita nových scénářů

- ženy i muži mají o nové scénáře zájem
- ovšem nemusí je být schopni promítnout do vzájemných interpersonálních scénářů

Proč?

- neschopnost otevřeně o sexualitě komunikovat
- kvůli novým scénářům se ocitají v situacích, kdy nevědí, jak hrát své role
- problémy spojené s demokratizací vztahů
- peripetie sexuální revoluce

Síla hegemonní maskulinity

- mizí spíše ideově než fakticky
- pro mnohé je stále ideálem dominantní a agresivní muž
- resp. taková jsou na mnohé dospívajícímuže kladená sociální očekávání

□ **Stále přežívají staré scénáře**

- viz již zmíněný citát:

„Na začátku dospívání je u chlapců v popředí biologická pudová složka sexuality, u dívek složka citová. Proto dívky mohou a mají být přirozenou brzdou předčasného sexuálního startu. Pro chlapce vzhledem k jejich sexuální tenzi to v tomto období znamená požadavek učit je sebekázi a sebeovládání – požadavek, který je oprávněný i pro celý další život muže.“

(Výchova ke zdraví, 2009, s. 150)

Demokratizace sexuálních scénářů

- Giddens - „ryzí vztah“
 - "pure relationship", překládáno též jako „čistý vztah“
- partnerství => demokratické principy
- komunikace má přednost před tradičními genderovými očekáváními
- komunikativní rozměr > intimní scénář

V čem je demokratický vztah (intimní scénář) křehčí než tradiční vztah (respektující scénář)?

Tradiční vztah

- role partnerů jsou dopředu dány
 - snížena pravděpodobnost konfliktů a nepochopení
 - genderová dělba práce existuje i v rámci sexuality
 - viz respektující scénář

Demokratický vztah

- konflikty na intrapsychické i interpersonální rovině

Z čeho plynou konflikty na intrapsychické rovině?

Konflikty na intrapsychické rovině

- ✓ genderová socializace - tradiční kulturní scénáře > genderová asymetrie
vs.
- ✓ nové kulturní scénáře > genderová symetrie
- jedinec je socializován v genderově asymetrickém světě, ale chce žít (resp. je mu řečeno, že má žít) v genderově symetrickém světě
 - vnitřní rozpor mezi hodnotami

Konflikty na interpersonální rovině

- nové kulturní scénáře > odmítání tradičních genderových rolí
- 1) rozpory mezi nositeli nových a tradičních scénářů
- 2) nové scénáře – neinstitucionalizované
 - konflikty i mezi nositeli stejných scénářů
 - nové scénáře nejsou dostatečně institucionalizované

Výzkumy Evy Illouz

a) muži - obava z heterosexuálních interakcí

➤ nevědí, jak budou ženy reagovat na jejich návrhy

b) ženy - socializací daná potřeba po galantním a aktivním muži

vs.

přesvědčení, že emancipovaná žena musí být sama iniciativní

➤ přenechá-li aktivitu muži, bude tím omezena její svoboda volby

- muž (40): „Všichni moji kamarádi jsou z dnešních žen zmatení. Nevědí, jestli mají být agresivní nebo jemní, jestli mají být maskulinní machové nebo se snažit být citliví. Ženy nám ani nenaznačí, co od nás očekávají. Myslím, že můžu říct, že všichni muži, které znám, se žen obávají, protože nevědí, podle jakých pravidel se chovat.“

- žena z Evropy (37) – schůzky s izraelským mužem popisuje jako „zvláštní“ zkušenost
 - muž se jí dvořil velmi tradičním způsobem
- těšilo jí, že před ní poklekl, aby jí vyznal lásku
- zároveň měla pocit, že by si to neměla užívat
 - toto jednání odporovalo jejímu ideovému pohledu na svět
- nevěděla, co po muži má chtít > když jí nepřinesl květiny, ptala se ho, proč to neudělal – přitom byla přesvědčena, že emancipovaná žena od muže potřebuje něco jiného než květiny
- „Jako bych v sobě měla dvě já, tradiční ženské já a moderní ženské já...“

Důsledek rozpadu tradičních scénářů

- aktéři si nemusí být jistí tím
 - kde leží hranice mezi galantností a paternalismem
 - kdy jde o romantické dobývání a kdy o nátlak
 - kdy se muž ženě dvoří a kdy ji obtěžuje
 - kdy je muž senzitivní k ženiným potřebám a kdy je jen pasivní

- Illouz: „nejistota ohledně pravidel interakce“
- pluralita scénářů může spontaneitu chování jak posilovat, tak ji narušovat

Jak to?

- posílení > již se nemusím řídit starými pravidly
- oslabení > nevím, jak se mám chovat > anomický stav